

Търговия

1967

6

ЮЛИ
ЧЕТВЪРТЪК

ЗА НОВ ПОДЕМ В ТЪРГОВИЯТА

СЪВМЕСТНО ЗАСЕДАНИЕ НА КОЛЕГИУМА НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНАТА ТЪРГОВИЯ, БЮРОТО НА ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА ПАРТИЯТА И ИЗПЪЛКОМА НА ОКРЪЖНИЯ НАРОДЕН СЪВЕТ.

Вчера в салона на Профсъюзния дом във Велико Търново се състоя съвместно заседание на колегиума на Министерството на вътрешната търговия, Бюрото на Окръжния комитет на Партията и изпълкома на Окръжния народен съвет в присъствието на ръководителите на търговските организации, потребителите кооперации и някои директори на производствени предприятия от окръга.

Доклад за състоянието на търговията в окръга изнесе Панчо Иванов, зам.-председател на изпълкома на Окръжния народен съвет. Подробно и задълбочено в него бяха разглеждани въпросите за стоковите фондове и стоковото обезпечение, разширяването на водството и търговията с дребни стоки, качеството на стоките, общественото хранене и хлебопроизводството, търговската мрежа и перспективата на развитие, складовото стопанство, състоянието на кадрите и културата на обслужването. Наред с безспорните успехи, главно по отношение на непрекъснатия ръст на стокооборот — в сравнение с първото полугодие на миналата година 14.5 на сто, добрите резултати след реорганизацията в търговията и преминаването към новата

система на стопанско ръководство и др., бяха изтъкнати и редица слабости по отношение качеството на стоките, културата на обслужването и др.

В изказването си Михаил Димов, директор на Държавното търговско предприятие в Свинов, застъпи главно въпроса за нуждата от някои видове стоки, а също така и за грижите, които трябва да се положат за разширяване на търговската мрежа в града. Кольо Рашков, началник на отдел „Търговия“ при Градския народен съвет във Велико Търново, определи като много навременна инициативата да се свика това съвместно заседание. Въпросите на търговията в окръжния град той разгледа в светлината на поставените задачи за развитието на Велико Търново като исторически, културен и туристически град. Н. Николов, председател на Окръжния кооперативен съюз, засегна въпроса за стоковите фондове, а Христо Панев, директор на търговското предприятие в Павликени, сподели мисли относно подобрено изпълнение на плана за печалбата в резултат на приложението на новата система.

С голямо внимание беше изслушан кандидат-членът на Полит-

бюро на ЦК на ККП и министър на вътрешната търговия Пеко Таков. Той подчерта, че успоредно с бурното развитие на промишлеността и селското стопанство голям ръст бележи и търговията — за осем години стокооборотът на дребно се е увеличил с 80 на сто. Постигнатият през първото полугодие ръст на стокооборота с 14.5 на сто в сравнение с първото полугодие на 1966 г. е най-голям в страната.

По-нататък в изказването си др. Таков говори за нуждата да се укрепват все повече търговските бази, за предимствата на новосъздадените единни търговски предприятия за едро и дребно, за необходимостта непрекъснато да се повишава културата в търговията и в обслужването. А що се отнася до стоковите фондове — подчерта той — всички трябва да се превърнат в търсачи на стоки. С радостно оживление бе посрещнато предложението на министъра на вътрешната търговия нашият окръг да поеме задължението да се бори за образцов в търговията. Тук са налице редица условия, а по-нататък всичко ще зависи от волята и упоритостта на обществеността и на всички търговски работници и ръководители.

КРАЧКА НАПРЕД И ... УСПОКОЕНИЕ

В този напрегнат месец стопанството в Самоводене за първи път от няколко години е господар на работата. Потърсило изход от недостига на работна ръка, изживяло през миналите години, ръководството на стопанството намерило добро разрешение за много от затрудненията. А те бяха не само обективни — недостатъчно работна ръка, но и чисто субективни — лоша организация на труда, недостатъчно използване на техниката. На товареността на машините в самоводенското стопанство няколко години неизменно бе под средната за окръга.

Почти напълно механизиранията обработка на пролетните култури, избягването на трудоемните култури спести много труд на кооператорите, а и работата не се застигна. До започването на жътвата механизаторите окопах на три пъти царевичата, цвеклото, слънчогледа, а лозята — четири пъти.

И ето, че след тази крачка напред, като че ли е дошло ред на успокоението. Точно сега, през време на жътвата, се проявяват първите му симптоми и липсата на желание да

се направи не само една крачка, а да се върви равномерно напред. Миналата година стопанството почти не използваша виндурери. Тази година в трите съставни села жътват четири виндурера. Количеството на разделно пожънати ечемик и пшеница — 2300 дека, и това, което видяхме на лагер въпроса: използват ли се рационално машините?

На четвърти юли нито един виндурер и комбайн не беше започнал работа до 12.30 часа. Причината не беше само в падналата предната вечер дъжд. Росата отдавна се беше вдигнала, а пред работилницата на стопанството пет комбайна все още бездействаха. Извършваха се някакви дребни ремонти. А ремонтите и за реждането на виндурерите мислеха да бъдат извършени порано, без да се губят ценни часове.

А ето и още няколко примера, които достатъчно добре говорят за успокоение. Пшеницата за посичване на зърното в Хотиница е добре механизирала и се обслужва само от няколко души. Но на 4 юли там работеха не по-малко от 40 души — сушеща намекрени предната вечер ечемик. Едно нехайство и непредвидливост са причина да се ангажира труда на толкова много хора. При това не се правеше нищо, за да бъде облекчен — в склада бездействуваше един елеватор, а кооператорите на сивинаха зърното в чували, за преработването на който също се изразходваха труди.

В стопанството са пожънати едва 9000 дека от всичките 21 000, все още половината зърно не е прибрано. Учудващо е фактът, че на явно развити предпоставки се отговаря уклончиво. Бригадирът в Хотиница твърди упорито отклонява се предложението на председателя на стопанството да се работи денонощно на площадката. Не само това, но и още няколко примера налагат извода, че при организирането на жътвата много работи не са довършени. В Русалия площадката не е механизирала. Уверението, че това не е от голямо значение, тъй като там се прибиращо по-малко зърно, със сем не е убедително, нито пък оправдано. Касае се до облекчаване и съкращаване на тру-

Механизаторът Върбан Василев, първенец комбайнер за пшеницата на стопанството в Страхилово, получава знамето.

Благодатни летни дни

Благодатно е лятото за стопаните от Страхиловския кооператив. В златно време златно жито те прибират. Дни на жътва, дни, пълни с радост и напрежение.

Към буйните ниви сноват камини и ремаркета. Овръшаното жито трябва незабавно да се прибере. А тз е толкова много! Като никога досега! Планият на стопанството е да се получат 340 кг пшеница от дека, а съветската „Безостая“ — 1 „пшеница“ далечно над плана — по 400, 450, 460 кг зърно от дека. До снощи страхиловските механизатори ожънаха и овършаха пшеницата от около 2500 дека. В държавните хамбари пратиха първите стотици килограма жито.

Трудно е да се каже кой най-добре работи. Съревнованието между механизаторите, между бригадите се чувства на всяка крачка. Пък и нарочните материални стимули, които стопанството отреди специално за жътварите дни, играят сериозна роля. Засега знамето на първенството в жътвата държат механизаторите на бригадата Стефан Молдов от Страхилово. Те овършаха към 900 тона зърно. Индивидуален първенец е комбайнерът Върбан Василев. Ала по петите му вървят мнозина...

Кооператорите от Страхилово имат 3000 тона план за пшеницата. Тази цифра ще бъде далеч надхвърлена. Неуморимите селскостопански труженници обещава (и с чест ще изпълнят обещанието!) да предадат на държавата 2000 тона зърно в повече!

След комбайните тръгват сламопресите. И шестте сламопреси на кооператива са в действие. Те балират сламата, а камините я закарват в стопанските дворове. Там се поставят основните на грамадите със слама.

На кошър приличат тези дни зеленчуковите градини и в Страхилово, и в Павел. Градинарите от бригадата на Кольо Денев всеки ден берат по 10 тона домати за износ и по 3—4 тона за вътрешния пазар.

Доволни и радостни са хората. Те се радват на обилните плодове на земята. И от друго са доволни: на полето всички получават топла, питателна храна, за която за плащат нищожна сума от два десетина — двадесет и пет стотинки. Завога успешият растат с всеки ден, затава полетите на всички са насочени напред — към все по-големи и трайни успехи.

Текст и снимка: Н. КОТЕВ

ЖЪТВАТА В ОКРЪГА

Жътвата на пшеница в окръга е напънала в решителната си фаза. Десет кооперативни стопанства — Ресен, Карансено, Обединение, Горна Студена, Масларево, Алеково, Джулюница и Полски Сеновец — поемат по-голямата част от жътвата. До 6 юли на първо място е ТКЗС — Павликени, където 65 на сто от площите, засети с пшеница, са жънати.

В почти всички стопанства на окръга се жъне разделно. Най-добре виндурерите се използват в Полски Тръмбеш, където разделно са пожънати 9000 дека, в Полски Сеновец — 8905 дека, в Ресен — 8250 дека, в Павликени — 8910 дека и в Козловец — 8060 дека.

Заедно с жътвата стопанствата извършват и засяването на вторите култури. Досега най-добре са организирани работата си стопанствата в Павликени — 2458, Масларево — 2000, Обединение — 1400, Долна Оряховица — 1080 и Козловец — 1006 дека.

Първенец -механизатори

КОМБАЙНЕРИ
1. Кирил Асенов Драганов от ТКЗС — Долна Липница, пожънал за седем дена 1080 дека и овършал 326 тона. От началото на кампанията е пожънал 1480 дека и овършал 445 тона.
2. Павел Георгиев Василев от ТКЗС — Дъсково, пожънал за седем дена 650 дека и овършал 310 тона. От началото на кампанията е пожънал 1230 дека и овършал 468 тона.

ВИНДРОУЕРИСТИ
1. Иван Георгиев Василев, механизатор от ТКЗС — Полски Тръмбеш, пожънал 2670 дека.
2. Иван Михайлов, механизатор от ТКЗС — Павликени, пожънал 2015 дека.

Песента на комбайните оглася местността Вираниите на ТКЗС в Драганово. Комбайнерите са в съревнование. За питателната топла храна на добрите „татковци“ се грижат комсомолците Станислав Караванов и Йордан Балмарко.

РЕФРЕНЪТ ЗА КООПЕРИРАНИТЕ ДОСТАВКИ И НЕЩО ДРУГО

Когато за производството на дадено предприятие дават тон двадесет и две-три предприятия, съвсем не е лека работа. Все ще се намерят между тях поне две-три да не си изпълняват навреме договорните задължения и с това ще затрудняват дейността му. А когато производството е на радиоапарати и при липса на макар и на един полуфабрикат монтажът не може да се завърши, тогава вече бедата е много по-голяма отколкото при други кооперирания, където липсата за известно време на отделни детайли не създава такива големи сътресения.

тато в тях освен различни писма, спецификации и други документи, разменени между две предприятия, се намират и писма, официално изведени от един отдел до друг отдел или служба в Завода за радиоприемници. На този изумителен с бюрократизация си същност факт дугарите от отдел „Материално-техническо снабдяване“ се помъчиха да дадат такова оправдание, че се налага от практиката, грубо казано, да се „вързва кучето“, или измиване на ръцете по познатата от началото на новата ера рецепта на Пилат Понтийски. А в едно предприятие, в което липсва доверие, та се налага с официални писма отделните длъжностни лица или служби да се държат един друг в ръцете, трудно може да се говори за творческо горене в работата, за стремеж за усилията на всички да се върви към по-големи и по-трайни успехи.

УПОРИТОСТТА ДАВА РЕЗУЛТАТ

Но да се върнем на въпроса за папките. Някои от тях разкриват кътговските усилия на отдела МТС да осигури своевременната доставка на различни полуфабрикати. Характерен е случаят

със завод „Електроакустика“ — Михайловград, който няколкократно отказва по липса на капацитетни възможности да изработи исканите полуфабрикати. Другарите от Завода за радиоприемници настояват втори, трети път, накрая потърсват намесата на ДСО „Респром“ и успяват да наложат на „Електроакустика“ да поеме изработването на кумутиращи ключ. Няколкомесечната писмовна борба завършва с победа. Струва ни се, че при едно авторитетно поставяне на въпроса пред ДСО „Респром“ още в самото начало е можело да се икономиса аналогично време и, разбира се, престой, но както и да е.

Упоритост е проявена и по отношение на редица други предприятия и в повечето случаи тя е довеждала до желаните резултати. Но от кооперативния недвусмисленост се натрапва впечатление, че за повечето неблагоприятни доставки недостатъците са в планирането, технологичните изменения, налагащи бърза и непредвидена замяна на един полуфабрикат с друг и т. н. Пример на проявена мудност разкрива писмото на Завода за високоволтови в Благоевград от 17 ноември 1966 г., в което се

казва, че до 15 ноември е трябвало да получат заявките за изделията, които ще доставят на нашия Завод за радиоприемници през 1967 година. Заводът за радиоприемници благополучно на 14 декември изпраща план-график за необходимите полуфабрикати и иска да започне да ги получава още от 2 януари, т. е. след по-малко от две седмици. От 22 декември от Благоевград пишват, че са получили със закъснение заявката за високоволтови и не могат да приемат увеличените бройки поради липса на капацитетни възможности.

ДРУГ ВИД УПОРСТВО

Както казахме, много са преписките, много са писмата, възраженията, новите и новите молби и настоявания. Нескочаеми са преписките с различните предприятия, някои от които биха могли да се икономисат. Без да вникват във възможностите на отделните кооперирани предприятия, без да познават може би техния технологичен и производствен процес, другарите от МТС спрямо всички предявяват едни и същи изисквания — по десетдневни и дори по дни да им из-

(Следва на 3 стр.)

„ПРЕСТОЙ КЪЩА НЕ ХРАНИ“

Но за всичко са виновни кооперирани доставки, за всички винаги е някъде отстранен, но не и в завода. Обясненията са приемли-

ви, но... до едно време. Както в приказката за лъжливото овчарче идва момент, когато човек може да се поустыни в „абсолютната“ вина на другите и в „пълната“ невинност на тези, които в края на краищата не си изпълняват плана и не могат да осигурят нормални условия на труд за работниците си. И започва проверка. Най-напред от двадесетте и две папки в отдел „Материално-техническо снабдяване“ на Завода за радиоприемници, във всяка една от които се събират материалите за отделните кооперирани предприятия. Някои от папките са доста

НАБЪБНАЛИ ОТ ПРЕПИСКИ

А преписки се водят особено много тогава, когато по една или друга причина работите не вървят. И как няма да са набъбнали някои папки, ко-

СЪРЕВНОВАНИЕТО СЕ ОТЧИТА ВСЕКИ ДЕН

Жътвата в Драгомирово е в разгара си. Само за пет дни в групата жътва с пет комбайна СК-4 са пожънати 2500 декара ечемик. Средният добър е 336 кг от дека — рекорд за стопанството. Всичкото зърно е извезено, почистено и прибрано в склада.

Комбайнерите водят упорита борба за специалване на съревнованието. Все-

ки ден то се отчита и на първенците се връща преходно червено знаме и парична награда. Първото място се връща от Георги Иванов, който е овършал най-много зърно — 180 тона. Непосредствено след него е Велико Атанасов със 170 тона.

От 1 юли комбайнерите започнаха жътвата на пшеница от сортовете „Санпастор“ и „Безостая“.

ДВЕ СВЕТИЛИ ГОДИШНИНИ

Едно голямо събитие събра във вторник вечерта в салона на Дома на профсъюзите във Велико Търново много граждани. По случай 85 години от създаването на първото типографско дружество и 60 години от основаването на работническия печатарски съюз, Окръжният комитет на Профсъюза на работниците от полиграфията и културните институти организира събрание. В президиума бяха първият секретар на Окръжния комитет на БКП Йордан Костов, изтъкнати печатарски работници, общественици и други.

Доклад прочете директорът на Държавната печатница „Димитър Найденов“ Кирил Русанов. Той проследил зараждането и развитието на синдикалното движение в нашата страна, благотворното влияние, което оказват за неговото разрастване партията на трудещите социалисти. Димитър Благоуев. Голямо място бе отделено за редица кинопечатници от Велико Търново и в Свинов.

Изпратена бе телеграма до Централния комитет на БКП. Проектиран бе новият български филм „Отклонение“.

ОСВОБОЖДЕНИЕТО НА ВЕЛИКО ТЪРНОВО

През време на отоманското робство старата българска столица остава страж на народния дух, негаснащо огнище на борбите за освобождение. Пролетта кръв засилва надеждата, че освобождението може да дойде само от Русия. Много характерен е повикът за помощ — обръщението на жените от Велико Търново към руските жени, в което се казва: „Нека ви бъде известно, сестри, че нашето положение от ден на ден става все по-опасно и че ако не дойде на помощ великата руска народ, скоро всички ние ще бъдем избити.“

В навечерието на Освободителната война, поради централното си местоположение, кръстопътен възел, първостепенна естествена крепост и богат край, Велико Търново се издига като важен административен, занаятчийски, търговски и културен център. Той е седалище на санджак, включващ селищата: Велико Търново, Ловеч, Севлиево, Дряново, Габрово, Трявна, Килифарево, Елена, Беброво, Котел, Омуртаг и 467 села.

За ролята и значението на града по това време може да се съди от оценката, която му е дадена на Цариградската конференция на великите сили. В проекта за органически правилник на България се казва: „Ще бъдат образувани, от доузначените места и съгласно с приложената тук карта, два вилаета (области), които ще се управляват според изложените по-долу форми. Източният вилает ще има за главен град Велико Търново и ще се състои от санджаци: Русенски, Великотърновски, Тулчански, Врачански, Сливенски, Пловдивски...“

В навечерието на Освобождението старата столица е седалище на три консулства: руско, австрийско и френско. Градът е наричан още „Курускеля“ (сухо пристанище). Тук в многобройните търговски ханове се складираха стоките, докарвани по Дунава, от пристанището в Свищов или изпращани към него.

След бързото и енергично преминаване на Дунава, извършено с удивителен успех от руската армия, Велико Търново е на избраницата главна операциона линия — Свищов, Велико Търново, Шипка,

Одрин. По нея се намира компактна маса българско население, с буден, свободолюбив дух, което очаква с нетърпение освобождението и може да им окаже всеотдайно съдействие, включително за формиране на доброволчески дружини.

За действие в това направление, със заповед № 97 от 30 юни 1877 г., издадена в Зимница, е сформирал Преден отряд. На 4 юли отрядът настъпва. След два дни пехотата достига с Батак, а конницата — р. Росица, без да срещнат особена съпротива. Отрядът води престрелка с отстъпващи черкези и обезоружава турското население. Навсякъде русите са посрещани най-сърдечно.

На 6 юли генерал Гурко пристига в Батак и поема командването на отряда. Той е освободен, че западно от Велико Търново няма противник, но че сямият град е укрепен. От разпит на пленници се знае, че там са разположени 5 табора, няколко ескадрона и повече от 10 оръдия. Липсват по-точни сведения, понеже турците не допускат руски конни разузнавачи до града. Имайки предвид троякото значение на Велико Търново: политическо — стара столица, икономическо — център, военно — ключ към планинските проходи, както и липсата на точни сведения за силите на врага, ген. Гурко решава на 7 и 8 юли да проведе усилено разузнаване около града (на 7 юли с Драгунската бригада от западна страна, а на следващия ден с Казашката бригада от източната).

Дадени са разпореждания: Драгунската бригада да се придвижи от Михалици през Русалия и Беляковец към Велико Търново, а Донската казашка бригада да изпрати от Николюк, за овладяване вниманието на турците, силни разузнавателни части от северната и източната страна и отчасти сили за поддържане на Драгунската бригада. Сводната бригада да изпрати 9-ти Князески полк с 4 оръдия от Сухиндол в Михалици, за да служи като най-близък резерв на драгуните. 30-ти Донски казашки полк да остане с 2 оръдия при Сухиндол, като поддържа връзка с Кавказката казашка бригада, която в това

време стои на пътя от Свищов към Плевен, до Българене.

На 7 юли, около 7 ч. сутринта, ген. Гурко излиза от Михалици с Драгунската бригада. След преминаване на р. Росица са изпратени 2 ескадрона: един налясно към шосето за Велико Търново, а друг наляво, по реката, с оглед да осигурят движението на бригадата. От височината, източно от с. Кябунар (сега несъществува, близо до с. Хотиница), е забелязан значителен отряд турска кавалерия. Гвардейският полускадрон и два ескадрона драгуни влизат в сражение с турската конна част. Скоро турците са обхванати в бягство. По тях е открита артилерийска стрелба. Военните части, намиращи се в равнината, веднага започват да ги преследват. Всички останали драгунски ескадрони — 16-та конна батарея и две сотни от 26-ти Донски казашки полк — се отправят към Велико Търново.

По данни от донесението на ген. Гурко до главнокомандующия Дунавската армия към 16 часа колоната започва да се приближава до старата столица. От западната страна на града водят два пътя: южен — шосето от Севлиево и северен — черният път през Русалия, Кябунар и Беляковец. Черният път върви все по хребта на височините, които се намират около града и завършват с възвишение, имащо командно положение над Велико Търново. За влизане е избран черният път. Настъпването е извършено по две линии — в първата с 3 ескадрона, а във втората с 3 ескадрона и една конна батарея.

Когато първата линия на ескадроните се приближава към града на 3 версти, турците, които заемат позиция на десния бряг на Янтра, откриват артилерийски огън. На височината е построено укрепление, а по склона е окопана батарея и са направени окопи на пехотата. Фронтът на турската позиция е прикрит от р. Янтра, стръмните брегове на която представляват сериозно препятствие. Въпреки голямото разстояние, турската артилерия стреля много често, което свидетелствувало за паниката, обхванала врага. Освен това на пътя, водещ за Омуртаг, е забелязана голяма ко-

лона, движеща се от Велико Търново на изток. Всичко това показва, че неприятелят се бои от русите. Ето защо ген. Гурко решава незабавно да заеме града.

В изпълнение на този план конната батарея е изведена на позиция и 4 ескадрона драгуни се придвижват напред, прикривайки двата фланга на батареята. Генерал Гурко заповяда на останалите на височината казашки сотни с 2 оръдия също да отидат напред.

Гурската батарея веднага открива огън. Независимо от неадекватната позиция, командирът на батареята подполковник Ореус смело извежда своите оръдия на позиция и открива точен огън.

Скоро русите заставят неприятелската артилерия да прекрати огъня и напускат позицията си, да се оттегли по пътя за Омуртаг. Тогава руската артилерия открива огъня си по неприятелската пехота. Става очевидно, че врагът отстъпва. Ето защо ген. Гурко заповяда на цялата войска да се придвижи напред, а токущо пристигналата сотня казаци да влезе с тръс в града.

Това движение на русите заставя неприятеля окончателно да отстъпи. За преследване на турците са изпратени гвардейският полускадрон, два ескадрона драгуни, две сотни казаци и две конни оръдия, под началството на командира на Казанския драгунски полк — полковник Корево. Премахвайки на десния бряг на Янтра, руската артилерия открива огън по отстъпващите вражки колонии. Скоро отстъплението на турците се превръща в паническо бягство. Те захвърлят по пътя си пушки, патрони, мундир.

Велико Търново е зает от сотни казаци, която княз Церетелев,

знаещ от по-рано разположението на града, превежда из улиците. В руски ръце се оказва целият турски лагер, в който се намират големи боеви и продоволствени запаси, както и едно знаме.

Според донесението на ген. Гурко до главнокомандующия, турците участвуват в боя с 5 батальона пехота, 400 души от арнаутската кавалерия и 6 планински оръдия. От разпита на пленниците се оказва, че в края на сражението около Лясковец пристигат 3 батальона пехота, изпратени от Шумен, но узнали за отстъплението се връщат, без да вземат участие в боя.

Невъзможно е да се опишат радостта и възторгът на населението при влизането на освобождителите във Велико Търново.

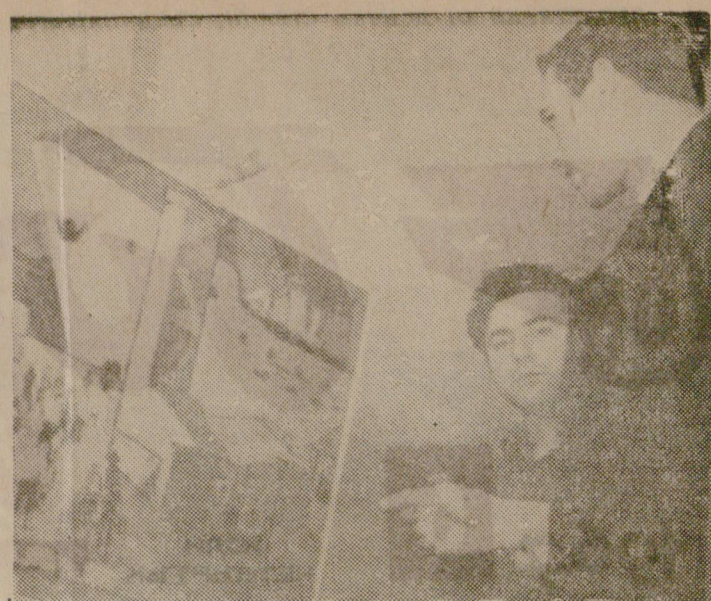
На 8 юли в старата столица пристига българското опълчение, а няколко дни по-късно, на 12 юли, княз Николай Николаевич установява тук главната си квартира. „Вчерашната среща беше и боляща, и трогателна, виждайки и стичейки на бедните българи“ — съобщава главнокомандующият в телеграма до императора.

Военните части, пристигнали в града, корпусният щаб, дивизионният лазарет, се разполагат на Марино поле. Тук в отделна къща се настанява и главната квартира.

Великотърновчани оказват активна помощ на освободителните руски войски. В армията се включват много опълченици, разузнавачи, преводчици. Жените от женското дружество се грижат за ранените и бежанците, събират помощ за пострадалите.

Освобождението на Велико Търново има важни последици. То позволява бързо овладяване на проходите, осигурява пространство за разгръщане на освободителната армия и за разединяване на източната и западната турска групировка.

Пенка ИБРИШИМОВА
uredник в Окръжния исторически музей

В ателието по живопис на ВПИ „Братя Кирил и Методий“ — Велико Търново. Асистентът Стоян Домусчиев и студентът Георги Райчев в обсъждане на самостоятелна студентска творба.

ЮБИЛЕИ НА 60-ГОДИШНИТЕ

Много добре бе подготвено юбилейното тържество на 60-годишните в с. Ресен. Списъкът, който им беше направен в съвета, съдържаеше 42 имена. Десетина между тях вече не са между живите. Организаторите Димитър Божков, Игнат Лесичков и Атанас Мундов бяха се постарали да осигурят присъствието на всички, в на мястото на починалите — техните близки.

С едноминуто мълчание юбиларите отдадоха почит към онези, които не са между тях.

Заместник-председателят на ТКЗС Хараламби Горанов напомни тежкия им житейски път. Едва 5—6-годишни те, е трябвало да се облъскат с неволята, с немотията и глуда. Още не свършила Балканската война и бащите им заминали в Първата световна война. Суровият живот е закалял здравия, силни и волеви мъже. Всеки от тях, тръгвайки по своя път в живота, е създал семейство, възпитал го е. След

народната победа на Девети септември, когато в Ресен се изгради ТКЗС, 40-годишните тогава бяха едни от най-активните труженици.

Човек не може да не се просъзи от умилението, когато слуша спомените им за детството, за ученическите години, за ергенството, отбиването на военната служба, за първите години на задружна работа в ТКЗС и много, много спомени. А какви способности на пещици, разказвачи, играчи се разкриха!

Силите им са понамалели, но песните бяха все така мелодични, хората, игрите като някогашните. Дълго ръкопляскаха всички на бай Христо Петров на Атанас Мундов, на Йордан Пуйков за песните и кръшната българска ръченица.

Тази мила среща на 60-годишните вля в житието им нова свежест и ентузиазъм за ползотворна работа.

Ив. ДЕНЕВ

ГРИЖИ ЗА НАИ-МАЛКИТЕ

Настъпиха усилените летни дни, когато и млади, и стари се отправят на работа в полетата, когато всеки човек е крайно необходим, за да се справи с голямото напрежение в различните селскостопански дейности. Затова навред в района на Златаришката община масово се разкриват временни летни градини.

Под внимателните грижи на опитни възпитатели още през април месецата от с. Родина сръщнаха радужен прием в уютните, с вкус подредени стан на училището. Майките им са спокойни. Без да берат грижи за неперестаните си рожби, те тръгват на работа.

Хубави песни, чудни приказки и стихотворения научиха децата от с. Росно. И тук отдавна веселата детска глъчаво огласи притихналата двор на училището. Вкусната питателна храна, игрите на открито укрепват детските организми. Децата растат волеви и щастливи.

За децата са насочени п

грижите на обществеността в с. Златарица. Една хубава инициатива, подета от здравните работници, е вече осъществена. От средата на май функционира млечна детска кухня. В нея се приготвя храна за най-малките. Тя е съобразена с изискванията на храненето в ранната детска възраст — калорична, вкусна, поднася се в привлекателен вид.

И в златаришкото училище затрепяха тънките, неукрепнали гласчета на тригодишните ученици от временната детска градина. Заедно с другарчетата си от по-голямата група, те се радват на топлините грижи на възпитатели и „мелнички“.

И тази година дирекционният съвет на ДЗС в различните селища отпуска средства, предназначени за подпомагане издръжката на летните детски градини. Родителите са доволни. Техният труд ще е по-спокоен, защото са спокойни.

М. ДИМИТРОВА

КОГАТО СЕ РАЖДАШЕ СВОБОДАТА

ПИСМО ОТ ПОЛТАВСКА ОБЛАСТ

Цяла Русия следила хода на военните действия. Всичко, което ставало там, намиращо горещ отклик и в сърцата на полтавци, изпратили в Руско-турската война 33-ти пехотен Елещки полк, 35-ти пехотен Брянский полк, разквартирувани преди заминаването в Полтава, Лубни и Кременчуг. В редовете на тези полкове имало много войници и от Полтавска област.

Изпращайки ги на далечен поход, полтавци им заръчали също да изпращат войниците си задължения и да помагат на братята славяни.

Когато челият отряд, под командването на генерал Гурко, на 7 юли освободил старата столица на България — Велико Търново, в Полтава бил устроен голям празник. Изгради били разлепени съобщения. В тях се казвало, че Дунав е разостен да види потомците на славните витязи, че се е вдигнала цялата българска земя, за да отхвърли от себе си вековното робство, и че над старата столица на братска България се развява знамето на свободата.

Това било на 13 юли. Вечерта в градската градина в Полтава била организирана многолюдна разходка. За влизане всеки давал по 20 копейки, с цел да се съберат средства за освобождението

на българския народ. Събраните пари възлизали на 1150 рубли. Освен това Полтавският театър организирали представление, половината от събраната сума също била дадена за освобождението на България. Така полтавци събрали всичко около 1400 рубли.

Не останал назад и Кременчуг. Неговите жители, въпреки че градът е пострадал от наводнение, събрали средства и обзавели два санитарни елака, които заминали за Дунавския фронт. Освен това били предадени много юзеси, войленки и други вещи за руските войски, сражаващи се в България.

Водната свършила. Победителите се върнали в родината си. Полтава тържествено срещала славиите герои. А в Кременчуг устроили празник по случай връщането на наградата от 1000 рубли на войната, който първи взел турско знаме на Балканите. Този герой бил ефрейторът от 15-ти стрелков батальон Данил Луканец, жител на село Поточи, Кременчугски район. На 22 септември 1878 г. жителите на Кременчуг сърдечно приветствали и войните от Брянский пехотен полк, които се прославили в боевете с врага, освободили Полтава.

Не всички герои се завърнали в родината си. Хилляди от тях останали да лежат навек в българската земя. Но България, която пет века стенела под отоманско иго, получила свобода и независимост.

Иван Иванович МЕНЯИЛО

член на Полтавското областно дружество „Знание“

Руски войски във Велико Търново — 1877 г. (по рис. на Ф. Каниц).

следят новостите в методиката и художествената литература. Сред българските преподаватели ние намерихме истински майстори в своята работа, достигнали големи успехи в изучаването и преподаването на руски език — преди всичко благодарение на своя самоотвержен труд.

В училищата на Велико Търново, Горна Оряховица, Беброво, където бяхме, ние видяхме добре уредени кабинети по руски език. В оформянето им се вижда дълбока любов и уважението на българския народ към съветските народи и тяхна

влия лексико-граматически материали, показа интересни таблици схеми, картини, езикови игри, които сама е подготвила и прилагала с успех. Чрез тях в училищата се развиват навики за устна реч. Особено внимание заслужават нейните цветни таблици за глаголното управление, които позволяват учениците да построят до 480 еднотипни изречения, с различно лексическо съдържание. Остроумни са и нейните игри, които отговарят на възрастовите особености на учениците.

Дълбоко замислени и целена-

следат новостите в методиката и художествената литература. Сред българските преподаватели ние намерихме истински майстори в своята работа, достигнали големи успехи в изучаването и преподаването на руски език — преди всичко благодарение на своя самоотвержен труд.

В училищата на Велико Търново, Горна Оряховица, Беброво, където бяхме, ние видяхме добре уредени кабинети по руски език. В оформянето им се вижда дълбока любов и уважението на българския народ към съветските народи и тяхна

влия лексико-граматически материали, показа интересни таблици схеми, картини, езикови игри, които сама е подготвила и прилагала с успех. Чрез тях в училищата се развиват навики за устна реч. Особено внимание заслужават нейните цветни таблици за глаголното управление, които позволяват учениците да построят до 480 еднотипни изречения, с различно лексическо съдържание. Остроумни са и нейните игри, които отговарят на възрастовите особености на учениците.

Дълбоко замислени и целена-

следат новостите в методиката и художествената литература. Сред българските преподаватели ние намерихме истински майстори в своята работа, достигнали големи успехи в изучаването и преподаването на руски език — преди всичко благодарение на своя самоотвержен труд.

сочени бяха уроците на Цанка Ганцеровна, Златка Петкова, Румяна Дяконова, Олга Димитрова и други. Ясен план, разнообразни методически прийоми, органическа връзка между учебната и възпитателната цел, използване на различни форми за нагледност — ето какво беше характерно за тези уроци. Стремелът за напреднало търсене на пътища, за интензификация на учебния процес има в почти всички преподаватели. В курса се води оживен, страстен разговор върху методите на усъвършенстване учебния процес, за неговото по-точно свързване с изискванията на живота. Особено интерес предизвикваха проблемите, свързани с по-нататъшното насичане на учебния процес с технически средства — звукозаписваща и проекционна апаратура. На езиковите училища са необходими лингвонни кабинети. При положение, че отсъства езикова среда, тех-

ническите средства придобиват особено значение. С помощта на звукозаписваща и звукопроизвеждаща апаратура учениците ще могат да слушат и повтарят руска реч с различен темп, което е много важно за развиване на говорните навики и възприемане по слух, да изпълняват самостоятелно и в извънурочно време различни по вид граматически упражнения.

Други средства за интензификация при обучението по руски език са вечерите на руски език, специалният езиков режим, при който учениците в оп-

ределени дни са длъжни да разговарят само на руски. Към тях се отнасят и предаванията по училищните радиопредаватели, издаването на стенописници, съветски печат и други.

За обогатяване речниковия запас на учениците е целесъобразно да се провежда извънкласно четене на художествена литература на руски език. За българските ученици такова четене не би представлявало голяма трудност, тъй като налице е сходството на двата езика. Освен това съществуват разнообразни пригодени литература за тази цел. Разбира се, преподавателите трябва да разработват съответни списъци на книги, за да бъдат въведен строг контрол над четенето.

Важно условие е и слушането на радиопредаванията. Емисиите на съветското радио трябва да бъдат записвани на магнетофонна лента и да се използват като учебен материал. Ра-

диото, киното, грамофонните плочи в значителна степен ще улеснят учениците в овладяването на руския език.

В курса беше поставен въпросът за недостатъчната ефективност на занятията по руски език. Една от причините за това по наше мнение е, че на уроците по руски език звучи българска реч. Коментиранието на непознатите думи, обясняването на граматическите правила допикого става на български. Неоправдано голямо място заемат преводите от български на руски и обратно.

Без да се подлага на съмнение целесъобразността от превода, като един от методическите прийоми, до превеждане следва да се прибегва преди всичко за преодоляване на интерференцията на родния език. Фактическият курс по руски, усилната на преподавателите се съсредоточават към развитие на навики за устна реч в учащите се, а не към обучението им в превод. Интересно ни било да се извърши експериментална работа, с цел да се определи количеството от време, в течение на което българският ученик говори руски.

Проблемът за интензификацията на учебния процес възниква както българските, така и съветските преподаватели. Той може да бъде решен със съвместни усилия. Обмяната на опит между съветските и българските преподаватели е един от опитите за решаването му. Работата на курса е към своя край. Наближава времето, когато трябва да се разделим със съветските български приятели. Ползувам се от случая, чрез вестник „Борба“, от сърце да им пожелавам творчески успехи в работата и много лично щастие.

Борис МАТВЕЕВ

преподавател във Виешката партизанска школа в Москва

РЕФРЕНЪТ ЗА КООПЕРИРАНИТЕ ДОСТАВКИ И НЕЩО ДРУГО

(Продължение от стр. 1)

прашат полуфабрикатите. По този повод от какво им пишат от Завода за технически каучукови изделия в Кула: „Не може да ни поставяте условия да ви издължаваме продукцията по десетдневки, тъй като това е в разрез с установената при нас организация за производството. Невъзможно е в едно тримесечие да монтираме и да снемем девет пъти едни и същи пресформи, което води до значителни загуби на време.“ Почти еднакъв е и отговорът на Завода за феромангити в Перник: „Поради характера на производството не можем да приемем план-график по дни, а само в рамките на месеца, тъй като изделията не могат да бъдат залагани ежедневно за производство.“

Такъв вид упорство извива на формализъм и води до безрезультатни спорове. Освен писмата, за да се поддържа нормални отношения с толкова много коопериращи предприятия, са нужни повече лични контакти и по-наване в подробности на тяхното производство и възможности.

При планирането на отделни полуфабрикати, материали и др. е естествено да се залагат малко по-големи количества от действителните нужди. Буди обаче недоумение фактът за заплапуване на Слаботоковия завод пружинки, когато в Радиоа вода за същия месец има на лице тройно повече. Слаботоковият завод не е доставил тези пружинки в срок и нито не му ги е поискал, защото наистина излизало са заплапуване. Подобни случаи има и за нитове от Завода за телефонна и телеграфна техника, заплапуване на се доставят за февруари 8000, какъвто е планът за месеца, а в същото време наличността от този винт е 68 200 броя.

МОЖЕ ЛИ ДА СЕ ВЪРВА НА ТЕФТЕРИТЕ?

Някои от тези запасаваания са привидни, така и по книги, а фактическото положение е далече по-друго. След като другарите от МТС си признаха чистосърдечно, че през първото тримесечие не са водили отчетност за точното движение на коопериращите доставки, но през второ

то тримесечие този въпрос вече е оправен при тях и ни показва съответен тефтер в една графа се натъкнахме на пример, който опровергава твърденията. Наличността на нит стоманен 3X5 Н 56 към 1 април е 11 хиляди броя; без да е отбелязано каквото и да било получено количество през месеца, на 1 май наличността изведнъж се увеличава на 22 500 броя. Откъде са нараснали толкова нитовите, като се предположи, че през април са изразходени ако не всичките заплапувани 11 600 броя, то поне няколко хиляди. Напълно идентичен е случаят с алуминиев нит 2,6X4, наличността на който към 1 април е 8300 броя, без да е регистрирана каквато и да било доставка, наличността през май се увеличава на 20 300 броя.

По отношение на този „илионизъм“, другарите от отдела се видяха принудени да признават: „Отчетността при нас наистина не е на нужната висота, но не в това е само бедата.“

ПРИЧИНИТЕ ЗА ПРЕСТОИТЕ

Бедата наистина не е само в това. Но в никакъв случай не трябва да се търси и изключително в коопериращите предприятия. Съгласисправките на отдел „ТРЗ“ за първите пет месеца на годината са изплатени 27 642 часа престой. Обаче една побегла съпоставка с протоколите за престой показва, че не са вписани 840 часа престой и то по вътрешни причини. Освен това от записаните престой по външни причини неправилно са отнесени за сметка на коопериращите предприятия 1349 часа. Например по протокол № 9 от 25 май за 120 часа престой на 23 май, поради липса на основи, е направен иск до предприятието-производител СТЗ — София. Чия е обаче вината?

Радиозаводът е трявявало да одобри направената проба от тези основи. За тази цел още на 11 март е заминал специалист за СТЗ, направил е пробите и е докладвал за това. Но чак на 5 май Ра-

диозаводът е пуснал телеграма, че утвърждава пробите. При това положение СТЗ не е могъл до 25 май да достави исканите основи. Такова е положението за 65 часа престой на 24 април, поради липса на дървени кутии, каквито в склада е имало, с въздушния кондензатор на 11 януари и т. н.

Показателен е случаят с 80 часа престой на 19 април за 1902 лева. На протокола е сложена резолюция: „За сметка на входящия контрол“, тъй като феритните макаринки (за които е престоят) са се намирили в склада на предприятието от сутринта. Тия 80 часа обаче липсват в справката за изплатените престои. Интересно е да се знае кой е платил?

Ако се направи един анализ на престойте, ще се види, че 3088 часа са по вътрешни (организационни) причини, 793 часа са поради спиране на електрическия ток, 15 984 часа са по липса на грамофони, които се внасят, и 8617 часа — по вина на коопериращите предприятия. Но дори и за тези 8617 часа не може да се каже, че вината е изцяло в коопериращите предприятия. До-статъчно е да се видят непрекъснатите промени от конструктивен, технологичен и снабдителен характер, за да се разбере, че тук има и нещо друго. Често пъти каквото заводът е искал днес, след няколко месеца го отказва. Тогава може ли да искаме от тези предприятия, които имат също свои планове и свои доставчици, акуратност в качеството си на доставчик?

ХУБАВОТО ИМЕ „АЛБЕНА“

До сериозни сътресения води и ненавременното внедряване на новите производствени линии. През второто тримесечие Заводът за радиоприемници трявяваше да произведе 4000 радиоприемника от новия приемник „Албена“, а не произведе нито един. Нещо повече. Още не е завършена дори пробната серия. Ако не се вземат решителни мерки, до края на годината новото производство няма да бъде внедрено.

Останахме с впечатление, че през миналата година другарите са били по-припярни. Докато още на 15 април върху документацията за разходните норми е била поставена резолюцията: „Важи само за пробна серия“ на 7 май същата година, дори по-малко от месец след това, е поставена нова резолюция — материалите да се планират по документацията за второ, трето и четвърто тримесечие на настоящата година. И по тази „документация“ материалите отдавна се доставят и оставят да лежат в складовете неоползотворявани, защото пробната серия още не е минала. А междувременния в документацията са извършени значителни поправки — едни полуфабрикати се замят с други и докато започне производството, редица от тези доставени материали ще се окажат излишни. Изглежда, залежалите от миналата година транзистори за 83 000 лева, залежалите други полуфабрикати не са достатъчно красноречив пример за предприятието докато могат да доведат честите промени, докато може да доведе в случая заплапуването по документацията, преди да е минала пробната серия.

Както за всяко нещо, така и за забавянето на новите производства, другарите от завода се помъчиха да отклонят вниманието главно към обективните причини. Очевидно без инструментална екипировка не може да се пристъпи към пускането на пробната серия, а тази екипировка е зависима от други предприятия. Има за-

бавяне в изработването на щанци и пресформи. И това обстоятелство е една от основните причини за забавяне пускането на пробните серии, а оттам и за неизпълнение на производствената програма. Например пускането в пробна серия на „Ехо-2“ се е забавило повече от девет месеца по тази причина. Допуснало се е обаче редица щанци да се получат, без да се изпробват и при пускането им в работа се оказва, че са негодни. Тук трябва да се има предвид и това, че голяма част от децата и възрастните за този радиоприемник са заимствувани от „Ехо-1“, за който има и инструментална екипировка, и нестандартно оборудване.

ДОПУСКАТ СЕ И НЕМАЛКО ГРЕШКИ ОТ КОНСТРУКТИВЕН ХАРАКТЕР.

И то някои доста груби. Например за детайла „Шпанка“ за радиоприемник „Янтра“ по документацията на Базата за техническо развитие при завода инструменталният участък е изработил шприц форма при отвор 102 мм, докато е трявявало да бъде 105 мм. За капак на същия радиоприемник двама работни-ка са вложили извънредно много труд за изработването на щанци. След това се оказват някои „грешки“, за отстраняването на които са отишли още двадесетина дни. За крака на приемника „Янтра“ има изработена документация, по която започва изготвянето на шприц форма, но се оказва, че документацията не е съгласувана с Центъра за промишленост на естетика и работата е спряна. С право би трявяло да се постави въпросът: кой плаща за тези поправки?

Очевидно за неизпълнението на плана от Завода за радиоприемници (за петмесечие 97,2 на сто) и на свързаните с това неизпълнение големи престои са налице някои външни причини, като несвоевременното доставяне на отделни полуфабрикати от отделни коопериращи предприятия. Но наред с тях много повече са вътрешните причини — организационни най-вече, срещу които трябва да се воюва. Тяхното премахване ще намали неблагоприятния и върху коопериращите доставки.

Стефан ДЕЕВСКИ
от Инспекцията за държавен контрол

Найден МИНКОВ
от редакцията на в. „Борба“

СПП „Киро Конarov“ — Горна Оряховица

продава

запасени автомобилни двигатели с пробег до първи сносен ремонт от оригинални марки ГАЗ-63, „ВАРШАВА-ПИКАП“ и ГАЗ 69—А.

Справки: канцеларията и на телефон 42-43.

3—2

Държавно земеделско стопанство „Родоп“ — Горна Оряховица

търси:

1. Трактористи — 6.
2. Гл. майстор по автотранспорта — 1.
3. Автомонтьор VII разред — 1.
4. Бригадир механик за тр. бриг. — 1.

— 6.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

— 1.

ДВАМА МЛАДИ СЪВЕТСКИ ПОЕТИ ЩЕ ГОСТУВАТ ВЪВ ВЕЛИКО ТЪРНОВО

ТЕ ГОСТУВАТ в нашия окръг като участници в съвместната радиоекспедиция „От Диепър до Драва“, която пътува по бойния път на Третия украински фронт и Първа българска армия. Ще се срещнат с млади литератори от нашия град и ще разгледат Велико Търново.

Адолф ДИХТЯР

КАКВО СЪС СЕБЕ СИ ЩЕ ВЗЕМА

Сенки в ниското.
Хълмът в слънче изгря.
И брега недокопан водата
залива.
Тъмносиният дим на цигари
хоризонтален зелен покрива.

И под слънцето кестеняво
аз лежа на пътеката скрита.
И във моите небръснати бузи
повява вятърът
и люлее тревите.

Чучулигата черна
като във длани хладни
плъска с крилата си
успокоени.

Това пладне,
това хубаво пладне
аз ще взема със мене.

Ще запазя
в очите си
млади
светлината и сенките,
низината
и хълма изгряещ,
този бряг,
от водата прохладен,
хоризонтален
и окъпан
в тъмносиния дим на цигари.

Превел: Петър ПАРИЖКОВ

ПАМЕТ

... А тогава навърших аз осем.
Бях момче невъзможно и славно,
И тогава навърших аз осем
Във градчето на Игор и Ярославна.

Грудна есен дойде във града ни,
Гледах — светежа облаци бели,
Листопадният огън потъна
Във цвета на зелени шинели.

И не биха били имената ни,
Паметта ми блестящо запази —
Но по книжки четяхме словата,
Чужди букви в ума ми се връзаха.

И навърши не бих аз докоснал —
Тази есен в Путивло старо,
Но тогава навърших аз осем
И стадата кърм бента подкараха.

И си спомням как в тихи ливади
С топъл мръз и върби разфътели,
Ръкавици разваля, безпоощен
Той командваше яростно: „Стреляй!“

Помня — лея ми бледа, тревожна.
От прозореца със очи тъмносини
Тя видя и прие нечуждостта,
И припадна, и викаше: „Сине!“

... Е... Всичко запомних, когато
В мен растеше момчето голямо.
Както те — не стоях пред дуплата,
И не падна молитвено мама.

Да, разбира се, тишината огромна
На лета и на зими сменя лъти есен.
Може би аз напрасно си спомням,
просто — дъщеря ми навършваше осем.

това учи в Саратовския университет.

През 1961 г. е журналист във вестник „Молодой целник“ и е негов специален кореспондент. Спесанията „Молодая гвардия“, „Смена“, „Сибирские огни“ публикуват неговите стихове. Първата му стихосбирка „Кои сте вие,

Борис ВАХНЮК

ГЛАСОВЕ

В квартирата ни до зори,
докато ние спим,
минутите — иди ги спри! —
изчезват като дим.

Но твоят глас над мен ехти
и моят — върху теб:
— А ти? — А ти? — А ти? —
Двубоят е свиреп.

Не мислят сякаш те за нас,
че ние сладко спим.
Не, моят глас и твоят глас
не чезнат като дим.

Това е истинска война
от вчерашния ден.
И те остават, ето на
и дома успокоен.

Остават и не зная как
да ги изгоня възмутен.
Ще викна: — Аз не съм ти враг!
Викни и ти към мен.

Това е изходът за нас,
за хората в света —
един към друг да вдигнат глас
за мир и красота.

В настъпващата тишина
пастелни се мълчави,
защото жалката война
че чезне като дим!

Превел: Николай КЪНЧЕВ

БЕЗАЛКОХОЛНИТЕ НАПИТКИ

ВЕЖДЕДНЕВНИЯ си живот човек има нужда от течности, които могат да бъдат базисни и с консумирането на безалкохолни напитки. Особено през лятото те са много приятни и полезни. Често пъти те заменят твърдата пийна вода. Пият се с охота при всяко хранене и утоляват жаждата. Може и на гладно, преди стомахът да е обременен с по-тежки тлъсти храни.

Чаша газирани питие освежава вкуса и подобрява отделянето на стомашен сок. В по-горещите дни чрез тях лесно се попълва балансът и нуждите от течности. Най-добрата температура за консумация на тези напитки е от 10 до 12 градуса, тъй като тогава имат най-приятен вкус и пълноценно утоляват жаждата. Топлите и студени напитки губят много от приятните си вкусови качества и нямат утоляващо въздействие.

За да се създаде вкусово разнообразие при безалкохолните напитки, трябва да се спазва и добро съчетание по вкус, цвят, вид и аромат. А така ли е винаги? Понякога есенцията е пресилена, а друг път не се чувствуват. Лимоната в някои случаи е с неприятен вкусови качества. Особено за домашна употреба е необходимо да се пуснат половин литрови бутилки.

Могат да се консумират и пло-

дови напитки от различни сиропи, разредени в газирана вода. Желателно е тяхното консумиране да става скоро след приготвянето им, защото лесно ферментират и загубват много от своите качества.

Ефективно е ползването и на натуралните плодови и гроздови сокове, мътни и бистри. Нашата страна изобилствува с най-различни плодове от ранна пролет до късна есен, от които във всяко домашно стопанство може да се приготвяват полезни и приятни сокове. В някои страни даже, такива плодови сокове се поднасят като аперитив. Крайно време е вече да заменим вредния алкохол с аперитив с приятни и полезни плодови сокове. Вкусното разнообразие позволява да се задоволи желанието на всеки консуматор.

Близки по вкус и с приятен вкус могат да се използват различни видове компоти, като плодчетата се консумират отделно, а изстуденият компот се използва като питие.

От различните плодове могат да се приготвят и сиропи. Започнати в бутилки, те се консумират с обикновена или газирана вода през всяко време.

С много полезни и даже лечебни качества е медовата вода. В една чаша вода се поставят 2 ча-

ени лъжици пчелен мед, който добре се разбива. Ако е захаросан се загрява. Това е особено ценно питие за хора, които не могат да спят добре. Повишава се мускулната сила. Добре се отразява на съпътстване.

Шипковото питие е приятно на вкус и полезно с ценните си качества — богато е на витамини „С“. То се приготвя по няколко начина. За няколко часа става чрез варене на тих огън, а за няколко дни чрез лека ферментация при стайна температура.

Бозата се консумира през всеки сезон и всяко време. Ползена е (особено приготвена от прясно), заради важните си хранителни качества и нисхесте, захари, витамини, минерални соли, някои белтъчини, органични киселини и др. Освен това тя има богата и разнообразна микрофлора от дрожди и млечни кисели бактерии. Много ценна е особено за кърмачки. Лятно време обаче бързо ферментира и добива кисел вкус. Ползана и приятна е да се пие след храна или лека резилна.

Когато безалкохолните напитки са в изобилие и с различен асортимент, много хора ще се откажат от алкохола и ще потърсят утешение на жаждата си с тези приятни и полезни напитки.

Др. Ив. ТУМБЕВ

Борба с нощи • Спорт

ВЕЛИКОТЪРНОВЧАНИ ПОСТАВИХА 7 РЕПУБЛИКАНСКИ РЕКОРДА

ХАСКОВО, (по телефона). Специална кореспонденция за в. „Борба“.

След 6-дневна оспорвана борба по спортните терени на Хасковски окръг, Осмата републиканска селска спартакиада завърши. За първите места воюваха най-добрите спортисти от родните села. Ето отборите първенци: лека атлетика — Пловдивски окръг, жени — Софийски окръг. Поставени бяха три нови републикански селски рекорда: скок на височина — Ангел Трифонов (Пловдивски окръг) — 197 см; 5000 м (Соф. окръг) — 15:24,8 мин; в шафета 4 по 100 първенец — Толбухински окръг — 45,7 мин; волейбол (мъже и жени) — Ловешки окръг; борба (свободен стил) — Старозагорски окръг; плуване (жени) — Пловдивски окръг, мъже) — Пазарджикски окръг; вдигане тежести — Старозагорски окръг; коло-

ездене — Толбухински окръг; конен спорт — Софийски окръг.

Ето как се представиха спортистите от Великотърновски окръг. Отборът на Сухиндол игра в „А“ баскетболна група и загуби и три срещи — с 46:53, 34:57 и 48:63.

Волейболният отбор на Долна Оряховица (мъже) загуби от с. Радомири (Плевенски окръг) с 0:3, от Ябланица с 1:3 и от Козлодуй с 0:3 и победи само отбора на село Бабука (Русенски окръг) с 3:1, като зае седмо място в крайното класиране.

Най-голям успех постигнаха великотърновските спортисти по вдигане на тежести. Те завоюваха трето място в крайното класиране, след Старозагорски и Пловдивски окръг. Истински триумф постигнаха

ха двамата шангисти от Велико-търновски окръг Тодор Тодоров и Ганчо Ганчев, които поставиха 7 републикански рекорда! В категория до 85,5 кг Тодор Тодоров постигна 130, 125 и 150 кг, а в трибоя — 405 кг. В категория над 90 кг Ганчо Ганчев зафиксирал в повдигането 115 кг, в изтласкване — 145 кг и в трибоя 360 кг. По

стиженията на двамата шангисти са най-добрите резултати, които великотърновските спортисти от се до завоюваха в спартакиадата.

Комплексни първенци в републиканската селска спартакиада са отборите на Пловдивски, Старозагорски и Плевенски окръг.

Димитър ДОБРЕВ
журналист от в. „Хасковска трибуна“

ШАМПИОНАТЪТ НА УЧЕНИЦИТЕ

СОФИЯ, 5 юли (по теле фона). Специална кореспонденция за вестник „Борба“.

При голям интерес в столицата продължават финалните състезания от републиканската ученическа спартакиада. На стадион „Васил Левски“ първо оспорваната динамична борба сред юношите от старша възраст до-

П. МЕТОДИЕВ (ВЕЛИКО ТЪРНОВО), който завоюва първото място в категория до 40 кг за юноши, младша възраст. Победители в останалите категории излязоха: до 43 кг Р. Чаушев (Търговище) 13. Красимир Николов (В. Търново), до 46 кг — М. Желев (Стара Загора), до 50 кг — Ж. Димитров (Ямбол), до 54 кг — Н. Георгиев (Ямбол), до 58 кг — И. Костанов (В. Търново), до 63 кг — П. Недев (Търговище), до 68 кг — Г. Славов (Хасково) 13. Цветко Йорданов (В. Търново), до 73 кг — М. Велев (Стара Загора) и над 73 кг — К. Димитров (Ямбол). На четвърто място е Иван Владимиров (В. Търново).

ЧЕТИРИ НОВИ РЕПУБЛИКАНСКИ РЕКОРДА.

На 5000 метра спортно ходене П. Семерджиев от ЦСКА постигна 22:40,6 минути, а съществено подобри и републиканския рекорд на 3000 м спортно ходене с време 13:30,2 минути. Нова поправка в таблицата на републиканските рекорди направи и Л. Генев от Варна в овчарския скок — 4,31 метра.

В биетото на 1500 м победител излезе Б. Чалъмов от Стара Загора — 3:59,9 минути, но класиралит се на второ място И. Секулов от Кюстендил подобри републиканския рекорд за юноши младша възраст с време 4:00,5 минути. При девойките в бягането на 100 м М. Бобева от Пловдив изрази републиканския рекорд — 11,9 секунди. Стефан Минчев от Велико Търново зае шесто място с време 4:06,7 минути, а Петко Петков (В. Търново) постигна време 4:19,1 минути. В бягането на 400 м победител излезе В. Танев от Пазарджик — 50,1 сек, а Д. Ангелов от В. Търново се класира шест с време 51,4 секунди. Победители в останалите дисциплини излязоха: юноши — тоале Р. Геров („Септември“) — 14,70 м, копие — Ст. Димитров („Септември“) — 62,99 м, чук — Ив. Цветанов („Спартак“) — 53,10 м, дълъг скок — Т. Цуцков (Пазарджик) — 7,31 м, 110 м с препятствия — Сл. Д. Витанов (ЦСКА) — 10,6 сек. Девойки — скок на височина — К. Лазова (Кюстендил) — 1,61 м, 400 м гладко бягане — Кр. Керанова (Пловдив) — 58,1 сек, диск — Ел. Геранова (Ямбол) — 39,42 метра.

467 БОРЦИ ОТ 28 ОТБОРА

от цялата страна си оспорват шампионските титли в латата стил. Много успешно се представи

ИЗДАВНИ БИХА И ПОБЕДИТЕЛИ В ИНДИВИДУАЛНИ ШАМПИОНАТ ПО ТЕНИС НА МАССА. Юноши — П. Митев (Русе), девойки — А. Рangelова „Спартак“ — София, двойки юноши — Кр. Даскалов („Левски“) и П. Митев (Русе); двойки девойки — Рangelова („Спартак“) и Василева („Локомотив“) — София, смесени двойки — И. Бисеров („Левски“) и И. Дойчинов („Спартак“).

Йордан ЙОРДАНОВ
спортен редактор на БТА

Панайот ДИМИТРОВ
скулптор

На басейна в Павликени не отдавна се състояха състезания от окръжното първенство по плуване на спортистите от селата на Великотърновски окръг.

Най-добре подготовени се оказаха плувците от Килварево. Те първоначално заеха първото място в отборното класиране и завоюваха званието „Окръжен първенец по плуване сред спортистите от село“.

В ДРЕВНИЯ ТЪРНОВГРАД — ПОВЕЧЕ КРАСОТА И ИЗЯЩЕСТВО

Велико Търново е дал твърде много за нашата стара и нова история, култура и прогрес. Твърде много, което го отличава от другите наши градове. Градът се нуждае и заслужава символен знак, който ще напомня за българската твърдина и могъщество, ще говори за растежа му днес и за бъдеще. Символен знак-ключ, който ще означава доверие към този, който ще бъде почетен град данин на Велико Търново.

В този аспект вниманието вече естествено се насочва към входните пунктове на града. Оформяне на тези три главни места при влизането (Русе — Велико Търново, Варна — Велико Търново, София — Велико Търново) трябва да бъде дело на съвместна творческа работа между архитекти и художници. Архитектурно-скулптурните монументи ще говорят за старопрестолно и ново Велико Търново. Като гостоприемни домани, градът трябва да посрещне гостите си още на прага. Не трябва да забравяме, че една част от идващите в България (пък и не само те) остават в София, други по Черноморието, трети по планината, но всички вкупом са във Велико Търново. Затова грижата за естетическия вид на града трябва да бъде постоянна грижа.

Величественото впечатление от архитектурното и естетическо разположение на града започва да намалява от известни прикрития и недообмислени неща. Павликеничката със съвместна архитектурна стойност, чужди на великотърновската панорама, разни барачки и сергии препълнени с щампи, типови изгледи от града, неприяно оцветени картички и много други от този род. Градът трябва

ва да бъде очистен от тях. Възможно е търговията да загуби, но друго ще се спечели. Новият пазар (само името не е достатъчно) е неутрален и претрупан. Грозни, неприятни боядисани, пръснати в безпорядък, бараки изобилствуват. Съществуващата чешма е крайно неинтересна вече. Освен функционалното си значение, всяка направена вещь трябва да притежава и равностепен процент художествена стойност. Необходимо е нов проект за чешмата-фонтанче и подновяването на старите павилиони.

Участието на художници и архитекти е необходимо и наложително. Съществуващите из града фонтанчета, в по-голямата си част са занаятчийско-мозаечни творения. Подмяната им с нови художествено издържани ще освежи града.

Ако посетим парка, подхождащите неща и там са малко. Двата бюста са с недоказани художествени качества. Неприятни са и металните стойки със снимки, носещи название „наша гордост“. Излишно и остаряло. Липсват декоративните скулптурни произведения (животни или човешки фигури) от траен материал. Малкото „меч“, поставено не на място (почти зад пейките), е пластично неиздържано. Това, което в бъдеще ще се поставя, трябва да носи съгласеност на художествения свят на СБХ — група Велико Търново. Необходимо е да се направят детски кът, с подходящи за детския интерес съоръжения.

На Света гора, докато бъде построен паметникът на Ивайло, виденското колело, поставено там неуместно, не би трябвало да играе ролята на паметник.

Обликът на града трябва да бъде предпазан и от прикритиято назначаване на художници-моделисти по предприятния, притежаващи ограничен вкус и сръчност. Нужно е при такива случаи да се търси компетентията на Съюза на художниците. За дължността художник трябва да се

КРАП РОСИЦА. Сн.: В. ИЛАРИОНОВ

ОТНОВО НА СТАРТ

В Градския комитет на ДОС в Павликени грижливо се пазят дневник с пожълтели вече корици. В продължение на 3-4 години авто-мото ключоци там е вписвал всякакви прояви на отбора по мотобол. Една след друга се редят победи над клубовете от Русе, Варна, Габрово, Попово, Търговище, Велико Търново, Горна Оряховица, Свищов.

През 1959 г. отборът на Павликени по мотобол зае второ място в първото неофициално републиканско първенство. На следващата година в Хасково се състоя републиканското първенство. Отборът на Павликени се нареди на трето място.

От 1960 г. дневникът прекъсна. Сега, след 7 години, той отново е потресен. Павликеничката реалитет се за достойно представяне в първенството за 1967 година. Отборът защитава спортната чест на Великотърновски окръг. С обучението на мотобалистите се зае известният състезател Славко Добруджанец. От стария отбор отсъствуват братя Копирарови и П. Петков. Новопригледен е Г. Георгиев. Гостите вкарва гол от недалеч от вратата. Правилно отсечена дузпа. Попово всеячески помагаше на гостите, което изнерви и състезатели, и публика. При победа и над Попово павликеничката имаше възможност да се бори за шампионската титла.

И. ДРУМЕВ

Телевизия

ПЕТЪК — 7. VII.
ПРОГРАМА НА МОСКОВСКАТА ТЕЛЕВИЗИЯ:
15.50 — За децата — мултипликационен филм; 16.00 — Седмична на Тюркменската ССР в Москва; 17.00 — Телевизионни новини; 17.45 — „Обломов“ — от Голдваров — премиерен телевизионен спектакъл; предаване от Ленинград; 19.00 — Телевизионен преглед; 20.00 — Самоден концерт — предаване от Минск; 21.00 — Петият международен кинофестивал в Москва.

СЪБОТА — 8. VII.
17.15 — Ителания — Москва

ни състезания по лека атлетика за наградата „Братя Знаменски“ — предаване от Москва; 18.30 — Новини; 18.40 — Детски филм; 18.55 — За ватикана — български документален филм; 20.00 — По света и у нас; 20.15 — „Пурпурна завеса“ — френска кинонова; 21.00 — Българска телевизия предава за интервюта; заключителен концерт на лауреатите от Третия международен конкурс за млади оперни певци; Около 22.00 — „Свобода вечер“ — азбучна програма; 22.00 — Новини.